

„auf der Poljana ist zu vergeben“? Kakor koli tedaj 5. apoteko obračamo, pridemo do tega, da bila bi 5. koló in da potem potrebujemo tudi še 6., 7. in 8. kolesa, da na vsacem koncu bode ena, vsi apotekarji vkupaj pa potem namesti poštenega kosa kruha — „re valento arabico“ živajo.

— (Naša cesarska „Studienbibliothek“) je prava mačeha slovenskemu in slovanskemu slovstvu, kajti po knjigah, ki si jih vsako leto nakupuje, vidi se, da tudi ona dela najbolj le „ad majorem Germaniae gloriam.“ Da morebiti kdo ne poreče, da nam pa le spet národna strast però vodi, postrežemo mu s številkami. Imenik knjig za leto 1870. kaže kupljenih knjig 334 in 160 zvezkov v znesku čez 650 nemških tolarjev. In kaj mislite: koliko kupljenih slovenskih ali slovanskih knjig nahaja se med to vrsto? — Edini česki „naučný slovník“! A še ta je le nadaljevanje pred več leti naročenega obširnega dela. Zdaj pa sodite sami: ali taka knjigarna v Ljubljani — v središču slovenskih dežel — ni istinita mačeha svojim sinovom? Vsaj ne ena slovenska knjiga, ki je poslednjih 20 let prišla na svetlo, ne bi se imela pogrešati v ljubljanski ces. knjigarni, in koliko jih ima! Glasoviti nemški kolovodja Anton Auer-sperg je menda res v ljubljanski biblioteki iskal slov. knjig, da je potem rekel, da „vse lahko na enkrat pod pazduho odnese!“ Ne ene nove česke, ne ene hrvaške ne nahajamo v imeniku za leto 1870, čeravno je, na priliko, jugoslovanska akademija že izdala izvrstnih znanstvenih knjig! Vsemu temu pa ni sam bibliotekar kriv, ki v Ljubljani vkljub vsi svoji drugi učenosti ni na svojem mestu, ampak krivo je tudi tisto veliko krdelo Heinrichov in drugih enacih mož, ki posedajo tukajšnje učiteljske službe, naši slovenski sinovi pa morajo si kruh služiti na tujih učiliščih, kjer jim je popolna spretnost za slovenska učilišča prav od več! Ako večina tujih ali pa narodnim pravicam naših učilišč zopernih ali vsaj mlačnih domačih učiteljev po večini glasov odločuje nakupovanje knjig je pač naravno, da med 334 knjigami in 160 zvezki je cela ena slovanska! In s tacimi učnimi pripomočki hočete snovati slovenske srednje šole?!

— (Poberki iz časnikov.) Shod južnih Slavenov v Ljubljani ne daje miru nemškutarskim časnikom; najbolj neukretno in prav brez glave pa se repenči ljublj. „Tagbl.“ Enkrat pravi, da smo popustili „Slovenijo“ in zavrgli dosedanji program! Kdo neki vam je to opico natvezel? Brez „Slovenije“ ni južno-slavenske zveze. — Kako — čenčá „Tagbl.“ dalje — se bote razumeli s Bulgarom? Ker „Tagblattovec“ celó ne pozná jezika bulgarskega, naj gré vsaj v 2. Valvasorjeve bukve brat „očenaš“ bulgarski, da si razjasni vodene možgane svoje! — „Deklaracija jugoslavska ne vé nič o Avstriji, govori le o „habsburški monarhiji“ — se grozi „Tagblatt.“ Kdo pa je zapravlil „Avstrijo“ kakor vi, in pogubil staročastno ime, namesti ktereга se nam zdaj le ponujajo „die im Reichsrath vertretenen Königreiche und Länder“? Pojdite se solit Kafki denuncijanti! Habsburška monarhija je tudi Prusomanom močna jéz. — „Pa večidel le „obskure namen“ so bili v shodu ljublj.“ — blodi „Tagbl.“ Na to vam pač lahko rečemo, če tudi 10 konstitucionalnih društev vaših skupaj zmelete, ne dobite toliko zaupanja v narodu, kakor ga živa eno samo ime v shodu bivših mož. — „Slov. Narod“, ki menda misli, da je takrat najbolj pikanten, kedar pika po „prvakih“ kranjskih, deželnem odboru kranjskem itd., ošteva zdaj tudi Ljubljančane, da niso nikogar štajarskih Slovencev vabili v shod. Al to pšico bi bil „Slov. Nar.“ moral na svojo adresu obrniti; vsaj sta bila, kakor dva poslanca iz Kranjskega, tudi dva iz Štajarskega v Sisku, kjer

je bil shod za Ljubljano dogovorjen. Naša dva zastopnika nista več vedela kakor štajarska. — Čudno je res to, da se tako rado pred drugim pragom pometa, domači kupi pa se ne vidijo! Koliko je „Slov. Nar.“ že pikal dr. Costo, da deluje tudi v katol. društvu v Ljubljani; unidan pa je hvalil gg. Hermana in Šumana o istem delovanju pri katol. društvu v Mariboru? Čemu v eno mer ta ljubeznjivi dvalizem!

— Hvaležno potrjujem milodare za ubogo rodovino pre-jete od E. R. — N. N. — od bogosl. — od J. — N. N. in D. R. Dr. Jan. Bleiweis.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Cesarski patent od 28. novembra razglasuje, da se davki za prihodnja dva meseca pobirajo po dosedanjem merilu.

— Ministerstva predsednik Potocki in še nekteri drugi ministri so bili 12. dne t. m. poklicani k cesarju v Pešt. Ali gré za premembo ministerstva ali kaj, se ne vé, ker se sicer nič ne sliši, da bi se ministri menili pred začetkom državnega zbora, kateri se gotovo pred ne začne kakor meseca svečana prihodnjega leta.

— Ministerstvo je ukazalo, da se razpusti dunajsko akademično društvo, ki je tako razuzdano se obnašalo pri svojem poslednjem shodu, v katerem so nekteri nemški študentje prav obnoreli za Nemčijo. — Tudi „liberalnemu društvu“ v Lincu je bilo prepovedano v Išel-u zbor imeti. Obojna ta prepoved dela strašen hrup po „liberalnih“ časnikih.

Ogersko. Iz Pešta. — Delegaciji delate počasi; težko, da pred božičem pride kaj več izdelanih predlogov v obravnavo; odseki brišejo mnogovrstne stroške iz predlogov ministerskih in na Beusta se stavijo različna vprašanja zaradi denarja, ki se obrača za skrivne namene; Giskra posebno lahko izprašuje, ker vé, kako je sam gospodaril s skrivno blagajnico. Pri vsem pa obvelja zmirom stari pregovor: wasch mir den Pelz...

— Sliši se, da 19. t. m. se razidete delegaciji in se snidete spet 8. januarja — po novem letu. Gospoda L. Svetec in Črne prideta menda čez božične praznike domú.

Česko. Iz Prage. — 87 českih deželnih poslancev, njim na čelu Palacky in Rieger, je državnemu kancelarju grofu Beustu poslalo spomenico, v kateri mu, gledé na velike dogodbe, ki dandanes pretresajo svet, na srce pokladajo resen in nepristransk prevdarek tega, da se povsod pravici in resnici in pa enaki svobodni samoupravi vseh narodov zadostuje. Podpisani zaupniki českega naroda želijo, da to pismo v roke pride tudi Njih Veličanstvu.

Nemčija. — Kar dozda ni bilo mogoče, bode se zgodilo zdaj. Nemške armade, ktere pod vodstvom pruske vlade kri prelivajo na bojišču francoskem, naredile bodo iz kralja pruskega cesarja nemškega, in to prav kmalu, kajti že mu je bavarski kralj ponudil cesarsko krono, ktero je zadnji nosil avstrijski cesar Franc I. Potoki prelite krvi in druga škoda na milijone in milijone: to so tla, iz katerih bo rastla — cesarska krona! Ali je bode čez leta tudi narod nemški vesel?

Iz francosko-pruskega bojišča. Še zmirom nič odločilnega; bojev dokaj, zmage pa na nobeni strani tolike, da bi se moglo reči, kedaj bode konec grozoviti vojski. Da Nemci hočejo bombardirati Pariz, se zmirom napoveduje, pa spet odlaša. Vendar to tudi je gotovo, da je vstal razpor med francoskim vojnim ministrom Gambetto in nekterimi vojskovodji in da vlada francoska se iz Tours-a preseli v Bordeaux (izgovarjaj Bordo), da ni vojskovodstvu na poti. Al vendar

se iz vsega vidi, da vklub vsem strašanskim nesrečam francoski narod še zmirom na svoji zastavi zapisano ima gêslo: „ne udajmo!“ Ravnokar beremo, da novi razglas vladni zapoveduje, da vsi moški od 21. do 42. leta morajo v vojsko. Med temi vojnimi klici pa žvrgelijo golobčki miru, ki jih neki vlada angleška in avstrijska pošiljate do Bismarka, naj bi jenjal z bojem. To so pač glasi vpijočega v puščavi.

Listnica vredništva. Gosp. B. v G: Kakor v Gorici tako je tudi drugje vprašal dež. odbor; družega se ni nič zgodilo in se tudi ne bo. — Gosp. Ant. Šavnik v Biljah: Denar pošljite gosp. dr. Zupancu v Ljubljano, bukve dobite pri g. A. Marušiču v Gorici.

Žitna cena

v Ljubljani 10. decembra 1870.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 5 fl. 20 — banaške 6 fl. 20. — turšice 3 fl. 88. — soršice 4 fl. 20. — rži 4 fl. — — ječmena 2 fl. — — prosa 2 fl. 90. — ajde 3 fl. 10. — ovsa 2 fl. — — Krompir 1 fl. 80.

Kursi na Dunaji 13. decembra.

5% metaliki 56 fl. — kr. Ažijo srebra 122 fl. — kr.
Narodno posojilo 65 fl. 10 kr. Napoleondori 9 fl. 94 kr.

„Novice“ slovenskemu narodu ob koncu 1870. leta.

Novo leto se bliža in ž njim naročilo na časnike.

„Novice“, radostno se oziraje na važne dogodke letošnjega leta, ko so se med drugim vršile mnogovrstne volitve, si pred vsem h koncu leta v dolžnost štejejo, zahvaliti se za veliko zaupanje, ki jim ga je dosehal skazal narod slovenski. To zaupanje, kakor so že večkrat rekle, jim je trdna skala, s ktere se bojujejo za duševni blagor njegov, pa tudi za materialno blagostanje njegovo.

„Novice“, brž iz početka svojega spoznavši, da narod, ako hoče kaj veljave imeti pred svetom, mora se izkopati iz revščine, kajti „pauper ubique jacet“, imajo neprenehoma skrb za to, da slovenski narod napreduje na polji kmetijstva in obrtnijstva, ki ste blagostanju njegovemu glavna stebra. To isto radostno gledamo pri bratih svojih Čehih, ki so vzlasti po svojih pomočnih blagajnicah neskončno marljivi in z velikim vspehom. Zato „Novice“ niso prezrle nobene nove naprave, nobene nove skušnje, nobene nove najdbe v kmetijstvu, da ne bi bile hitele naznanit je Slovincem. In tako bodo delale vprihodnje, kajti na polji kmetijstva in ž njim združenega obrtnijstva se godí neprenehoma toliko novega, da mimo tega, ko časniki družega obsežka pogostoma morajo staro pesem gosti, so kmetijski časniki vseskozi mladi in novi.

Kar se tiče narodnih zadev, „Novice“ že tako ne morejo kreniti s tiste poti, katero so one prve na Slovenskem nastopile. Ni jim tedaj o tem treba delati novih obljub. Za duševno zedinjenje Slovencev delajo že 28 let, in, ako Bog dá, tudi politično edinstvo ne ostane predolgo več le prazno hrepenenje zdaj, ko nam tudi bratje naši na jugu Avstrije hočejo na pomoč biti, in mi njim.

Da s tako zvanimi „liberaluhi“ in „konfessionsloserji“ bodo „Novice“ tudi vprihodnje praske imele, to dobro vemo; al če so nam tudi že davno vzeli „stare petice“, vzeli nam ne bodo naše „stare vere“, dokler je poštenega slovenskega naroda kaj in braniteljev njegovih.

Na političnem polji nam je bil in bode federalizem ona danica, ktera po programu národne večine kranjskega deželnega zbora, ki jo zastopajo „Novice“, kaže edino pot do sprave in porazumljenja narodov avstrijskih, in da se državi naši starodavni povrne spet celo častno ime „Avstrija“, pomagali bodemo po svojih najboljih močéh. Al to je gotovo, da borbe bode še veliko in silne, in da za srečno zmago potrebujemo dobro podučenega, izvedenega, pogumnega naroda.

To so pravila, ki bodo „Novicam“ vodila v 29. tečaji, ktere nastopijo. Zahvaljajoč se srčno svojim prijatom dopisovalcem za njihovo tehtno podporo v preteklem letu, prosijo jih in še druge rodoljube, naj tudi prihodnje leto blagovoljno podpirajo njih delovanje na obširnem polji, ki ga obdeluje naš list.

„Novice“ z „Oglasnikom“ vred veljajo

po pošti za celo leto 4 gold. 20 kr. — v tiskarnici za celo leto 3 gold. 60 kr.
po pošti za pol leta 2 gold. 20 kr. — v tiskarnici za pol leta 1 gold. 80 kr.
po pošti za četrt leta 1 gold. 15 kr. — v tiskarnici za četrt leta — gold. 90 kr.

Za pošiljanje na dom v Ljubljani se plača za celo leto 36 kr., za prenarejeni napis med letom 10 kr. — Naročnina se pošilja tiskarnici Blaznikovi v Ljubljano. — Omenili smo že večkrat, da naročila so najcenejši po tako imenovanih poštnih nakaznicah (Postanweisungen), ktere se pri vsaki pošti dobivajo in do 10 gold., ki se po pošti pošljejo, veljajo le 5 krajc., pri čem se tedaj prihrani do 12 kr.